

fogytáig 1840-ig megmaradt a hadseregben, melyben tábornoki méltóságig emelkedett, s december 6-án halt el Pesten életének 77-ik évében.

Bésán Imre tábornoknak Frank Francziska nevű csehországi születésű nejétől négy gyermek maradt, u. m. Ida, Emilia, József és Gusztáv. Gyermekei nevelésére a tábornok kiváló gondot fordított. Első nevelésüket maga a tábornok neje vezette, kinek vallásos lelkiületéről a dunaszekesői Szt.-Imre kápolna, műveltségéről pedig azon szép könyvtár tanuskodik, melyet a 85 éves korában 1871-ben elhunyt özvegy ugyancsak a nevezett egyház plebániájának hagyományozott. A gyermekek későbbi nevelését kitünő gonddal választott nevelők és tanítványok végezték. A tábornok halálával a csapások sora kezdődött, melyek az özvegyt érték. Férje után egymás után halt el három gyermeke és egyetlen unokája, s koporsóját csak egy gyermeke, a leggyöngébb testalkata, József kísérte.

József 1816-ban született Pozsonyban, de születésétől fogva kevés reményt nyújtott ahhoz, hogy hosszú életet ér; ezért ő volt testvérei közül az, kinek nevelésére az édes anyja legkiválóbb gondját fordította. Ő élvezte legtovább a szülői ház ápoló kezét. Mivel gyenge testalkata nem engedte meg, hogy a katonai pályára lépjen — ifju éveiben a pécsi és a pápai iskolákat látogatta, hol benne a vallásos értelemet s emberszeretetet, melyet anyjától örökölt, nevelői és oktatói gondosan ápolák.

Iskolai korszaka után ismét a családi életbe tért vissza anyja oldalához, hogy annak szomorú napjaiban vigasztalója legyen. Ifjúsága ezen korszakát nem töltötte oly környezetben, hol benne a nemzet újraébredési mozgalma iránt rokonszenv támadhatott volna, s ezért nem találjuk nevét azokéi között, kik akkor a közönséges életből kiemelkedtek. A csendes magányban töltte napjait; legkedvesebb foglalkozását a természetudományok tanulmányozása, a természeti ritkaságok gyűjtése képezték. Testvérei elhunytá utáni egészen lehangolta. Újra csak akkor nyerte vissza az életkedvet, midőn Gusztáv öcsésének halála után, ennek árvája Mária vette igénybe szerető szívét. E gyermek iránt való szeretete s ragaszkodása szép bizonyossága nemes szívének. Kedvéért megtanult himezni, varrni. Sajátságos látvány volt, midőn a meglelt kora férfiú a kis leányka himző keretéhez ült s bábu számára ruhát segített készíteni, midőn versenyt varrtak a szegény gyermekek számára ruhákat, s együtt himezték az oltárvánkosokat. Határozottabban kifejlődött benne bizonyos nőies jellemvonás, mit gyöngye testalkata is érthetővé tett. Félt a zajtól, a férfias mulatságoktól, s mindentől, a mi a durvaságnak és erőnek csak színét is viselte. De szeretett árvája is elhunyt, s ennek kora halála mély sebet hagyott a gyengéd szívű férfiú kedélyén. Visszavonulása a világtól ez időtől fogva még szigorubbá lőn. Egyedül anyjának élt s a szegény gyermekeknek, kik közül kivált azokat kegyelte, kik árván maradtak s felejthetetlen Máriájával egy korban voltak. Minden, a mi a kis árvának kedves volt, mi reá emlékeztetett, kedves maradt ő előtte élete végeig.

Anyjának 1871-ben történt halála után orvosi tanácsára elhatározta, hogy életének hátralevő részét kedvezőbb éghajlat alatt fogja tölteni, s e végből eladta minden

birtokát. De mielőtt külföldre való költözése tényre vált volna, azon gondolattal foglalkozott sokszor, hogy mi tevő legyen vagyonával. Sokáig határozatlanul állott e kérdés előtt, de végre is győzött benne a hazaszeretet, s ezért nem is volt a külföldön nyugalma, míg pénzét a magyar földhitelezetnél nem helyezte el, s külföldi utazását félbe szakítva, Pestre vissza nem tért, hogy itt végrendeletét elkészítse.

E részben azon köztisztviselőben állott férfiú, kinek balesete közelebről oly átalános megdöbbenést okozott, Balassa István, családi ügyvéde, volt tanácsadója. Nagy részt neki is köszönhető az elhatározás, hogy a mindenesetre jótékony és közmívelődési czélokra szánt szép vagyon, kizárólag hazánknak jutott; és pedig oly felosztással, mely egyaránt becsületére válik mind a tervezőknek s tanácsadónak, mind az alapítónak magának, ki a nyújtott jó eszméket elfogadva azokat megtestesítette.

Pesten, 1872. október 20-án kelt végrendelete teljesen méltó egy utód nélkül elhaló magyar nemeshöz, ki egész vagyonát a nemzet legszebb intézeteinek hagyja. A vakok intézete 6000 forintot, a váci siketnéma intézet 3000 frtot, három fővárosi árvaház 15,000 forintot nyert abból, még pedig oly kikötéssel, hogy azok, kik ezen alapot élvezik, az intézetből való kikerülések után is legalább még egy évig élvezzék az alapítvány jótéményét. A főváros két kórházról 6000 forinttal emlékezett meg. Gondoskodott a dunaszekesői plebániáról is, annak hátrán ezüstneműt és 5000 frtot.

De, mintán kisebb hagyományokkal, távoli rokonairól is megemlékezett, a következő két fő-tétellel állította magának s nevének a legmaradandóbb emléket:

Negyvenezer forintot hagyott a m. tud. akadémiának, oly feltétellel, hogy az egészben az akadémia czéljaira kamatozzék, de a kamatokból az akadémia időnként egy, legalább ezer forintos jutalmat tűzzön ki természettani, természetrajzi, vegytani vagy matematikai tárgyú kérdés megoldására, és szintén oly jutalmat a történelmi, régiségi vagy bölcsészeti tudományok köréből.

Még sokkal nagyobb szerű, a Bésán-alapítvány nevét viselő s összesen 230 ezer forintnyi ösztöndíj-alap, melyből évenként 24 egyetemi, 22 tanító- és tanító-képezdei, és 13 közéleti, tehát összesen 59 tanuló nyer, 100, 150, 200, 250 és 300 frt ösztöndíjt, melyek a jelen évben adományoztattak először, az alapítvány gondnokai kinevezett Balassa István javaslati alapján a magyar kir. közoktatási miniszter által. Ez alapítvány által minden időkre 59 szorgalmas és tehetséges tanuló (a vagyonosabbak sem zárván ki) van biztosítva tanulata, s megnyitva ugyanannyi élő csatorna, melyen a közmívelődés a nemzet életébe áthat és terjed.

Végintézkedése megtételét a nemes keblű alapító alig félévvel élte csak tul. 1873. febr. 14-én Bécsben elhunyt. Temezése, végrendeletéhez képest esőndben, egyszerűen ment végbe. De minek is tárogatók zaja s mulandó pompa ott, hol a tett oly hangosan s oly fényesen beszél! Ki egész életében az erkölcsnemesítő műveltséget tartotta a földi lét legszebb virágának, s ha gyöngéd, majdnem nőies szíve gyűlölni tudott valamit, csak a durvaságot

és betyárságot gyűlölte: végintézkedésében maradandólag nyomta ki ama meggyőződést — melyet vajha szívökbe véssenek mind azok, kik nemes jótékonyasága áldásait most és jövőben élvezendik — hogy fajunk jövője a műveltségben van s a mint báró Eötvös (Vörösmarty fölötti emlékbeszédében) oly szépen mondá, „hogy a föld népei, mint az érczek, azon arányban állanak ellent az idő emésztő hatalmának, a mint több nemes elemet tartalmaznak.“

— á —

Déryné naplójából.

IX.

„Cserny György.“ A német és a magyar színészet a fővárosban. Átköltözés. A nevelés körüli hiányok. Egy regény kezdete.

Játszom én azután kicsiny és nagy szerepeket, derűre-borura, fiukat, leányokat, asszonyokat, gyerekeket, még statiszturfiakat is, — játszom némajátékokban, vigjátékokban, szomorujátékokban, énekekben és mindenben egymásra. Mert eközben némi változások is történtek a társaságnál. A nők közül többen elmentek. Simény Birít már említettem, de elment Sáská né is, leányával, Birivel, kik erdélyi születésűek levén, a honvágy édes vonzalma haza csalogatta őket s visszavágytak Kolozsvárra.

Ekkor történt, hogy egy színész, Balogh István megírta „Cserny György“ szövegét színpadra alkalmazva, énekekkel, s ekkor írta, mint már érintem, Rothkrepl (Mátrai) Gábor, még mint fiatal, alig 14 éves fiú a zenét hozzá és pedig oly jellemzően, mintha mindig a ráczok között lakott volna, s oly szerkesztéssel, hogy a darab sokáig, később időkig is fentartotta magát.

En játszom benne Ruzsiczát, egy kis rácz leányt és énekeltem benne egy áriát és egy párdalt — rácz nyelven. Az első szomorú és a textusa így hangzik:

Sto mi fajda od mladostji,
Kad pribivám u zsalostji,
Sto ne mogum dragim biti,
Ni u daani ni u nozi.

A párdal pedig egy igen kedves patogós dalcsocka, melyet a leány a kedvesével együtt énekel, így szól:

Divojesice! divojesice!
Ruzsa romen!
Ak ne szmidam od mog brata
Dusa rogená!

Ezek voltak minden szakasznak a kezdő versei.

Volt dicsőség, volt tapsvihar, a melyet akkoriban még nem kaptam se én, se más. Minden dal végével főrázás, újrázás és kihívás annyi, hogy sok. Akkor még igen sok rácz lakott Pesten.

De most igen nagy változások történtek, — nem velem, sokkal igénytelenebb voltam, semhogy velem történhetett volna valami nagyszerű, — de velünk.

Épült a nagy német színház nagyban. Eljött az idő végre, hogy elkészült anynyira, hogy játszhattak benne. Minden készüllet megtörtént a rondellánknak nevezett bagoly-oduló kirepülésre. S majd, ha kispusztult onnan minden: — akkor, majd akkor szabad lesz az ott üresen hagyott helyet elfoglalni a... magyaroknak.

Szegény magyarok!
No de még ez egykissé távoli kilátás volt, mert nagy volt az új épület, nagy a készüllet s az új diszitmények festésére,

szóval az egésznek belső berendezésére még idő kellett.

Egy magyar mágnás lesz azután a németek intendánsa...

Istenem! A német színészet már akkor is virágzott, a német litteratura gazdag volt, voltak nagy költői s a német magas műveltségre emelkedhetett, adhattak remekműveket a színpadon, mert volt pártolás, s mert uralkodó nyelv volt a német a magyar fővárosban; a főbb rendűek szígyeltek magyarul beszélni s ha tudták is, eltagadták, — még a polgárság is német volt jobbadán, csak alig lehetett helylyel-helylyel egy igazi derék magyar polgárházat találni, s csakis ezek a kevesek és az ifjúság, pártolták némileg a magyar színészetet. Az utczán nem lehetett egy magyar szót hallani, s elmondhatni, hogy a magyar színészet akkor még csak bölcsőben és pedig igazán hideg és kemény bölcsőben feküdt, — nem pedig aranyban, hol ápolták és ringatták volna. Még nem voltak költők, kik a magyar nyelvet megkedveltették volna, — a színészetet csak komédiának, legföljebb csupa kedvtöltésnek és nem szükséges dolognak tekintették. Egy kis ének, néhány dal, — ez volt az egész, a mi ingert adott, hogy néhány uri ház is pártolja.

Mi azért csak folytattuk játékaikat a mi szerény kis helyiségünkben. De rá nézve egy kis kedvetlenség következett be.

Murányinének ugyanis már akkor volt egy öt éves fiacskája, a másik pedig éppen érkezés volt, — mikor én hozzájuk mentem lakni. Azóta pedig úgy felszaporodott a család, hogy három angyalfej mászott fel a nyakunkba és térdünkre, ha otthon voltunk, s ott zsinatoltak egész nap. Kivált engem igen szerettek s „jó néminek“ hívtak, s ha Murányiné elment hazulról, mindig rájuk parancsolt: „Jól viseljétek magatokat, há az leszek, Róza lesz a mamátok, míg szót fogadjatok!“ És azontul csak nekem fogadtak szót s neveztek Róza mamának, s e név meg is maradt azóta rajtam, s minden közelebbi ismerőseim, a kik szerettek, csak e neven szólítottak.

En istenem! milyen a sors! A kik nekem kicsi korukban ezt a nevet adták, mind a sirban nyugosznak már, és én még élek!...

Megszaporodott tehát, mint mondám, a család és a nagy szeretetnél fogva mind az én ölembé mászott az apróság s ott zajongtak a fülembé. Ha öltönyömet készítettem, csak azt vettem észre, hogy a pántlikákkal gondosan szegélyezett, szépen kivastalt ruhámra, — paff! felugrik a buksi gyerek s minden a nyakamba keresztül gázolva mászik. Ha a szerepemet tanulom s elsepretem őket előlem, — oda lopóztak hozzám hátulról, a hátamra másztak s belecsókoltak a fülembé. El nem bujhattam előlük, mert csak egy szobát bírtunk, — nekem pedig sok tanulni s öltönyeimet készíteni valóm volt, a mihez csendesség és nyugalom kellett, — mit tehettem hát? Kénytelen voltam elválni.

Mind a ketten sirtunk jó Teresa mátyával. Nehezen esett az elválás, mert ő nekem anyai barátóm volt, s bár én sokkal fiatalabb, szinte gyermek voltam: ő mégis egész bizalmával és barátságával ajándékozott meg. Ő engem igen érett eszűnek tartott, nem tudom, igaza volt-e? de bizalmát igen tudtam méltányolni s igyekeztem mindig megérdemelni.

Egy becsületes polgárházhoz mentem szállásra és kosztra, hol két jó nagy leány volt. En azokkal laktam egy szobában s ők segítettek nekem varrni s öltöztetni is.

En új szállásomon nem hamar tudtam bele szokni ama közönségesebb életmódba; ámbár nem volt durva ember az ősz Lampel atyus. Csendesesen éltek. Az asszony se volt fiatal, de igen vig kedélyű és tréfás német asszony volt, ki engem igen szeretett és mindenféle kedvezésben részesített. Szereték volna, mint mondák, hogy mindig náluk maradjak. A nagyobbik leánynyal aztán te és te-barátnők lettünk.

De most szüntelen boszontani kezdetek, hogy én belém mennyi ifju szerelmes. En erre igen megboszankodtam. Murányinéknél soha se volt alkalmam ilyet hallani, s szívemnek egy mozzanata se árulta el soha, hogy valamely ifju közeledténél sebesebben dobogott volna. En nem tudtam, mi a szerelem; nem éreztem én semmi ahhoz hasonlót, hideg és érzéketlen voltam mindegyik iránt s mindegyik egyforma volt én előttem. Azt mondák, ez azért van, mert én büszke vagyok. De én büszkeséget nem ismertem, én ahhoz nem értettem, én csak igen természetes voltam.

En magas műveltségben nem részesültem kis koromban; jó anyám a legnagyobb alázatosságban nevelt, míg otthon voltam, s mindig azt igattam belém, alázatos legyen mindenki iránt, úgy mindenki fog szeretni. Ha valahogy boldog leszek valaha, ne dicsekedjem vele szüntelen mások előtt, mert hamar támadhatnak irigyeim s megzavarhatják boldogságomat. S a mire ő oktatott, azt én hiven megőriztem lelkemben. Így nőtem fel, így öregedtem meg. És csakugyan igaza is volt jó anyámnak, mert, bátran elmondhatom, késő öregségemig közszeretben és tiszteltben részesültem a két magyar hazában, a magas körökben ép úgy, mint a közép rendűeknél. Hogy irigyeim ne legyenek a társaságoknál, némely pályatársnőim között később koromban, — azt kikerülöm lehetetlen volt. De én azokon sem álltam soha boszont; ha bántalmaztak, Istenre bízom ügyemet s a publikumtól nyertem elégtételt.

Francziául nem tanultam otthon, — nem volt mód; a színészetnél nem volt idő. Tehát csak annyit tanultam, hogy az előforduló neveket és szavakat helyesen ki tudjam ejteni. Zongorát kezdtem tanulni, mig Rothkrepléknél laktam, de egyszer, midőn egy gyakorlatot nem bírtam hiba nélkül betanulni, atyus elvesztette velem türelmét; de még én is! — gyerek voltam még akkor! — En sirva fakadtam s atyus így szól: „Hogy lehetsz már oly nagy számár! Már huszszor csinálod s még se tudod.“

En meg fölugrottam nagy sértődve: — No ha számár: legyenek számár! Nem is tanulok én többé zongorázni.

Nem is tanultam. Csak később, ugy magamtól, megtanultam az accordokat adni, s egy-egy kis dalcsockát zongorán kísélni. Guitárt, azt tudtam játszani, de azt se mesterül, csak úgy házilag. Szükségből azonban kisebb színpadokon tudtam egyszerűbb dalokat mellette énekelni.

Kis koromban, mikor még ráértem volna, nem bírtam felfogni, mi az egy művésznőnél, ha a természetől nyert adományát úgy a hogy kell, egy jó mester vezetése alatt kiműveli, kiképezi; mikor meg föl-

fogtam, időm nem volt annyi, hogy a mulasztást pótolhassam, s így maradtam én meg világletelemben — vadvirágnak, mely tán szebbé is fejlődhetett volna egy gondos kertész keze alatt.

Csupán az olasz nyelvhez volt nagyobb hajlamom, az is csak azért, hogy ha olaszul akarok énekelni, tisztán tudjam a szót kimondani. Énekeltem is olaszul, — és egyszer Kolozsvárott francia nyelven is, s ott sokáig hitték, hogy tudok francziául. De olasz tanítóim is oly szerencsétlenek voltak, hogy ki nem állhattam a feleségeiket, s így abba hagytam az olasz nyelv tanulását is.

Igy hát biz én csak annyival bírtam, mit tulajdon esze és a magasabb körökben való társalgás által szerezhethet magának az ember.

Murányiékkal elválásunk után is sokszor voltunk együtt ebéden Fáyéknál. Ily alkalommal történt egyszer, hogy az inas elfelejtett nekem kenyeret tenni terítékem mellé. Kővér husz-szeletet vettem ki s nem mertem belőle enni kenyér nélkül, hogy megbetegszem. Csak ültem hát ott, mint egy porcellán-baba.

Zsuzsca észreveszi, hogy nem eszem: „Mi baja Rózsácska, hogy nem eszik?“

Mondom szégyenkezve, hogy nincs kenyerem.

Fölríad erre az öreg ur: — Ejnye veszett hodtát! Pista öcsém! hát csak úgy figyelmezz a dámákra, hogy még azt se veszi észre, ha valami hibáz az asztalnál?

Déry — mert ez volt a „Pista öcsém“, — hirtelen fölugrott s hozott nekem kenyeret, s az ő szokott szeles modorával oda teszi előmbé:

— Hát mért nem szól, kis bamba?! — néma gyermeknek anyja sem érti szavát.

Nekem se kellett több. Ilyen gorombaság egy fiatal embertől! Elkézdtem pityeregni, sirtam. Ezentul nem ettem olyan ételt, a mihez okvetlen kenyér kellett, a kenyeret félretoltam, ott maradt érintetlenül tányérom mellett.

Ekkor az egész asztal elkezdett kacagni fölöttem. Az egyik rész engem csufolt s boszantott, hogy mért nem eszem kenyeret? a másik Déryt, hogy kosarat kapott.

Az öreg ur is elkezdett szörnyű jó izűn kacagni.

— Brávó, brávó! A Dér megesipte a Rózsát, — lakodalmat ülünk!...

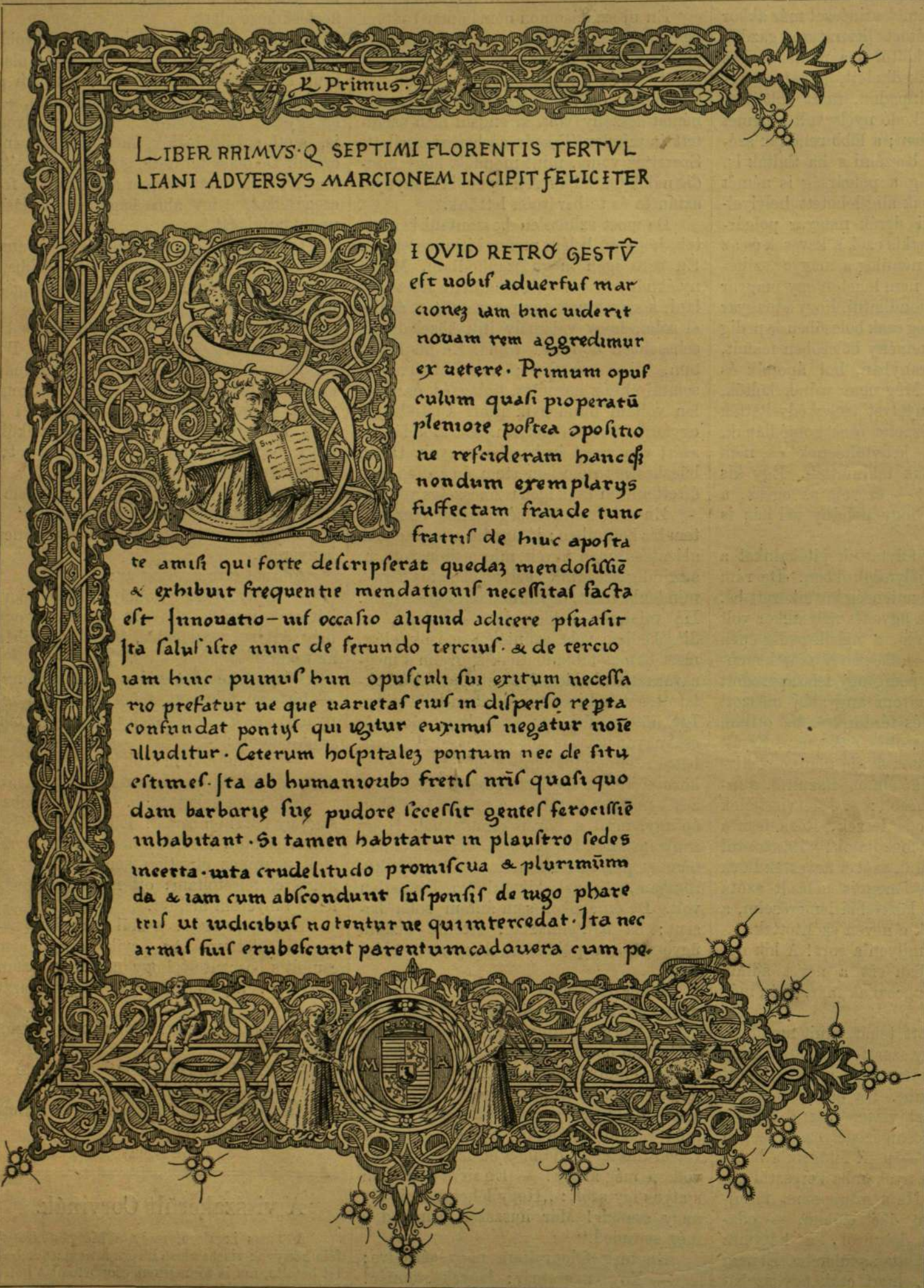
En előttem elsötétült a világ szégyenletemben és boszuságomban.

(Folyt. követc.)

A visszakerült Corvinák.

A lázas izgalom, mely a Mátyás királyféle könyvek visszaadása hírére a nemzet kebelét betöltte, ma is tömegesen csoportosítja honfitársaink apraját és öregét a magyar nemzeti muzeum érem- és régiségtárában közszemlére kiállított hazai ereklyék köré. Országos intézetünk ezen osztálya mindig igen látogatott volt, de a hazakerült Corvinák kiállítására óta a látogatók száma naponként egyre nő, ugyannyira, hogy a rendes látogató napokon kívül (kedd és péntek) is számtalan vidéki jön, érdeklődéssel kérdezősködve a Corvinák után.

E csaknem általánossá vált érdeklődésnek méltó alapja van a történelemben, dicső Mátyás királyunk alatt a tudományok és szépművészetek virágzása ország-világnak hirdette egy részről az alkotni tudó király magas műveltségét, másrészt pedig a nemzet fogékonyaságát minden szép és jó iránt, mert e nélkül a lángel-

Primus

LIBER PRIMVS Q SEPTIMI FLORENTIS TERTVL
LIANI ADVERSVS MARCIONEM INCIPIT FELICITER

I QVID RETRO GESTV
est vobis aduerfus mar
cionem iam hinc uiderit
notam rem aggredimur
ex uetere. Primum opus
culum quasi properatū
pleniore postea opohtio
ne rescideram hancq̄
nondum exemplaris
suffectam fraude tunc
fratris de hinc aposta
te amisi qui forte descripserat quedaz mendosissimē
& exhibuit frequentie mendationis necessitas facta
est inuouatio - ut occasio aliquid adicere p̄uafir
sta salutē iste nunc de serundo tercius. & de tercio
iam hinc p̄uafir huius opusculi sui exitum necessa
rio prefatur ut que uarietas eius in disperso repta
confundat pontus qui igitur eurymus negatur notē
illuditur. Ceterum hospitatez pontum nec de situ
estimef. Ita ab humanioribus fretis n̄ris quasi quo
dam barbarie sue pudore secessit gentes ferocissimē
inhabitant. Si tamen habitatur in plaustris sedes
incerta. uita crudelitudo promiscua & plurimū
da & iam cum abscondunt suspensis de tugo phare
tris ut iudicibus no tentur ne qui intercedat. Ita nec
armis suis erubescunt parentum cadauera cum pe

قانقن سلطان سليمان خان حضرت تليق زادي زامله ندرين وطن بقوي راي هماني في كتابه سنده محفوظ
 بولنا حضرت تليق زادي

A „TERTULLIANUS: ADVERSVS MARCIONEM“ CZIMŰ CORVIN-CODEX CZIMLAPJA.

در کتابت اینک پادشاهی شوکت علی محمد عبدالحمید صاحبانی
 حضرت تلیق زادی پسر استاد الفتنه مدینه زید زادی
 ۱۲۹۶
 ۲۵ بیابان

méjü fejedelem igyeke
zetei eredmény nélkül
maradva, nem gyümöl
csöztek volna oly tekin
télyt, minövel Mátyás
korában hazánk a mű
velt Európa előtt bir
vala!

Hiszen tudjuk, hogy
a közmívelődés hatal
mas tényezőinek mind
egyikét megragadta és
értékesíté a gondos feje
delem: egyetemet ala
pitott, a művészeket és
tudósokat maga köré
gyűjté, s a mi akkortájt
a ritkaságok közé tar
tozott, a legdúsabban
másolt kézirat-kodexek
böl és elsőd-nyomat
ványokból (*incunabulae*)
egész Európa által cso
dált könyvtárt állított
föl.

Az országos viharok
hosszu sora dicső Má
tyásunk eme roppant
áldozatokkal létesített
intézményeit mind meg
semmisíté, de nem törül
hetta ki historiai emlé
két a nemzetnél, nem
a kegyeletet és lelke
sedést, melylyel Má
tyásra gondolva, haj
dani műveltségünkkel
méltán kérkedünk.

A pompás könyvtár,
mely „Bibliotheca Cor
viniana“ név alatt is
meretes, a király budai
palotájában volt elhe
lyezve, nem kevésbbé
gazdag ritkaságok gyűj
teményével együtt, mely
később szintén a hadjá
ratok áldozatává lön. A

MIHÁLY NAGYHERCZEG, AZ ÁZSIAI OROSZ HADSELEG FŐPARANCSNOKA.

könyvek bíborba és drá
ga selyemszövetbe köt
ve, arany- és ezüst kap
csokkal ellátva, roppant
értéket képviseltek, s eb
ből fejthető meg, hogy
II. Ulászló kiváló kedve
zésének jeléül nem ki
tüntetések, hanem ily
pompás kötésű drága
könyveket ajándékozott,
s ha pénz dolgában főn
akadt, nem egyszer se
gíthetett magán e kin
csok kiválóbb példányai
nak eladásával. Legna
gyobb része azonban a
törökök kezei közé esett
hadizsákmányul akkor,
midőn Budavára sem
menekülhetett meg Szol
imán fegyverei elől. So
káiig epedett a nemzet
legalább a morzsalék
után, melye híres könyv
tárból a török szultán tit
kos levél tárában őrizte
tett. Ismételten történt
kísérlet, hogy legalább
hazai tudósaink lát
hassák, s tudományos
jegyzékben főlve ve
lünk megismertethessék
e reánk nevező nagy
becsű könyveket. *Ipo
lyi Arnold, Kubinyi Fe
rencz és Henszlmann
Imre* 1862-ben jártak e
végett Konstantinápoly
ban, de ismételt vissza
utasítások után is csak
azon kedvezményben ré
szesültek, hogy a könyv
tár egyes előhozott pél
dányait szemlélhették
meg, bár inkább sze
rettek volna oda jutni,
honnét a könyvtárnok

A KELETI HÁBORUBÓL. — A KOZÁKOK BEVONULÁSA KRAJOVÁBA (KIS-OLÁHO RSZÁGBAN).

e kis szigeten ép úgy képviselni, mint önk Angliát képviselik.

— Ugy van, — mondá hidegen Murphy ezredes.

— És nem fogom tűrni —

— Mi sem, — mondá Oliphant őrnagy.

— S miután itt semleges földön vagyunk —

— Hogyan? Semleges földön? Uram, ön itt angol földön áll. Nem látja az angol lobogót?

S ezzel Murphy ezredes a szigét fokán lengő angol lobogóra mutatott.

— Ez uram, — mondá megvetőleg Servadac, — ezt önök csak a katasztrófa után tűzhetnék ki.

— Biztosítom önt, százados, hogy az előtt is e ponton lengett.

— Ez csak a pártfogóság zászlaja, nem a birtoklás jele. Anglia a köztársaság fölött csak a pártfogóság jogával bír.

— Micsoda köztársaságról beszél ön?

— Hát a jön szigetekről.

— Ön azt hiszi —

— Hogy e pont Korfu sziget maradványa. Murphy ezredes nem állhatta tovább.

pipáját is kiütötte a szájából, s még a (kissé nagyon is hosszú) orrát is horzsolta. Most ezen feleseltek Panofka matróz és Pim káplár.

Servadac természetesen Panofka matróz pártját fogta, míg Oliphant őrnagy sietett kijelenteni, hogy Anglia nem lehet felelős golyóért. A ki utjokba áll, tulajdonítsa magának, ha megsérül. Különbön ha az az orosz legény pisze lett volna, nem történt volna semmi baja.

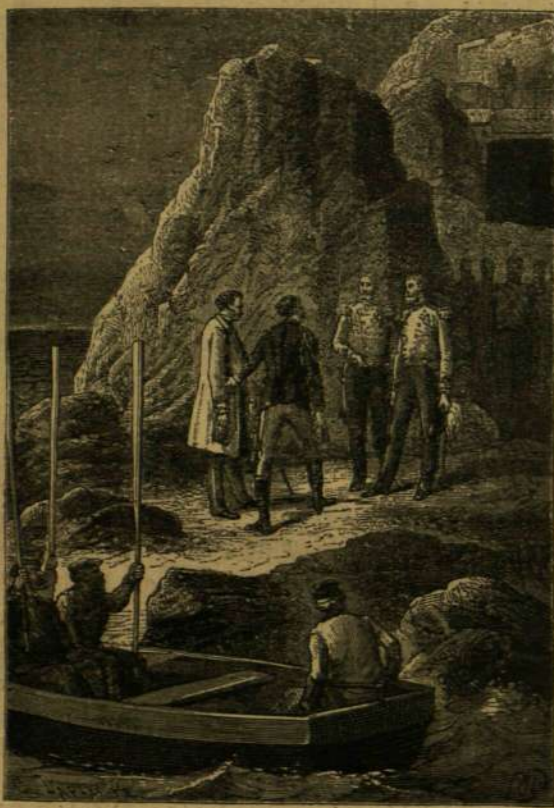
Ezen már a hidegvérű Timasseff gróf is megboszankodott s néhány visszautasító szót intézván az angol őrnagyhoz, parancsolatot adott legénységének, hogy vonuljanak vissza a hajóra.

— Még látni fogjuk egymást, uraim! — szót Servadac kibívólag.

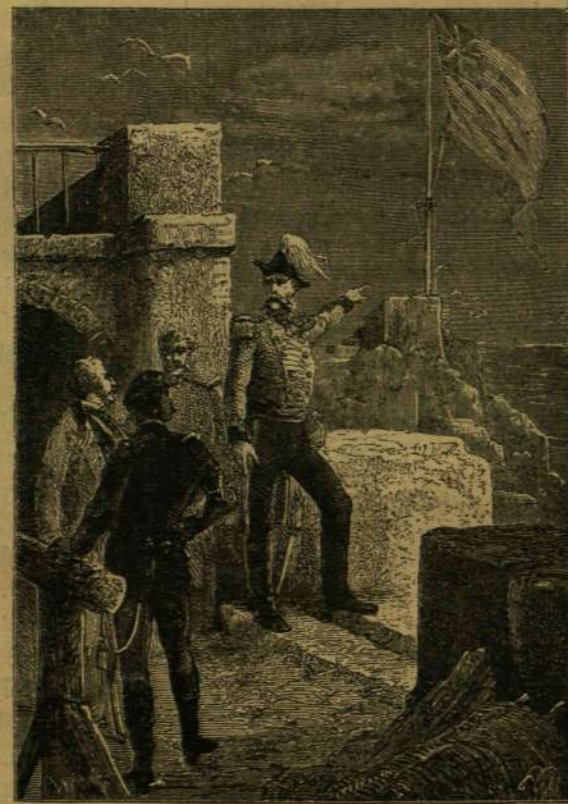
— A mikor tetszik, — felelt Oliphant őrnagy.

Azzal a Dobryna fölszedte horgonyát, a gróf és Servadac a fedélzetre ugrottak s két órával utóbb a Gibraltár maradvékát képviselő szigetet eltűnt szemek elől.

(Folyt. követc.)

A KÖLCSÖNÖS BEMUTATÁS.

MURPHY EZREDES AZ ANGOL LOBOGÓRA MUTATOTT.

SERVADAC HECTOR VÁNDORLÁSA.

Egyveleg.

Szárazföldi torpedék. Egy francia vegyész különös módját találta fel a szárazföldi hadviselésnek, s találmányát az oláh kormányának szándékozik felajánlani. E találmány segítségével úgy tönkre lehet tenni az ellenséget, hogy egy szál sem maradna életben közülök, a nélkül azonban, hogy az oláh hadseregnek csak egy hajszála is megörbülne. Különbön az a különös, hogy jámbor francia vegyészünk a muszkákat készülő kiüzetni találmányával Oláhországból, feledve vagy nem tudva, hogy maguk az oláhok hívták be őket országukba. Elég az hozzá, hogy a találmány nem egyéb, mint az ugynevezett szárazföldi torpedó, melyet itt-ott a föld alá kell rejteni és sodronyokkal összekötésbe hozni s mikor a muszkák arra felé járnak, biztos távolból felrobbantani. Nem lehetetlen, hogy az egész találmány csak rossz — bár elég találó — élez az oláhok hősiességére, kik nem nagyon szeretnek olyan helyt járni, a hol az emberben baj is eshetnék. Ha csakugyan élez — odiumát a londoni „Graphic“ fejére hárítjuk vissza, mert abból vették át e nagyszerű találmány hírét.

Sóhegyek Amerikában. Észak-Amerikának Nevada nevű territoriumában érdekes sóképződmé-

nyek láthatók a Virginia folyó mentén, mintegy harmincz mérföldnyi területen. A só egész kristály hegyeket képez és annyira tiszta, világos és átlátszó, hogy a legfinomabb nyomtatást is el lehet olvasni egy lábnyi vastag sódarabon keresztül. A sófőmeget vékony földréteg borítja. E vidéken valamikor nagy sós tó lehetett, minthogy közel hozzá néhány igen gazdag sós forrás bugyog fel, melyek közül a legnagyobb 75 lábnyi átmérőjű, s víze annyira telítve van sóval, hogy a benne fürdő ember mint valami parafadugas a víz felületén marad.

A köszöntés új módja. Külföldi lapok írják, hogy a németek károsnak és veszélyesnek találják a kalaplevegéssel való üdvözlést, főleg szabad ég alatt s erősen izgatnak, hogy a helyett az egyszerű meghajlás jöjjön divatba, miként ez régebben is szokásban volt. Ebbeli törekvésök támogatására részint a kalapkarimák nagy mérvű koptatásából eredő kárt, részint pedig a fő (kivált kopasz fő) megfővegetése folytán előállható meghülekések rossz következményeit hozzák fel érvül.

A semlegesség áldozatai. A francia humorisztikus lapok szerkesztői kétségbe vannak esve. A mostani politikai helyzet a legpompásabb tért nyitotta volna gnyolódásainknak; ámde a kormány hivatalos körlevélben tudatta velök, hogy semmi-

ALAMISSA.

Adriai képek.

Irta Herman Ottó.

Alamissa. A habok titka.

Alamissa táján a kis Cettina folyó besiet a tenger ölébe. Nagyot kanyarog, míg megtalálja a kibuvót, mert Alamissa körül a part sziklaörei tömören sorakozva meredeznek az ég és a tenger felé. Sigu körül a kis folyó szelid tájakon haladott át, csöndesen folyt nádszegélyű medrén,

— fölszínét legfeljebb azok a gyűrűk zavarják meg, a melyeket a lecsapó ruca költött fel, vagy az a szétágazó habvonal, mely az uszó buvár mögött támad; de azon az éles fordulón, melyet Crescevo táján kanyarít, hajjai megtörnek a köves mederben, helyen-közön lezuhan a párkányokról, szorong a medrében heverő sziklatömbök között, loecsanva ütődik a szorosok falába, ezer akadályal küzd meg, míg elérí futása célját. *Az emberi élet képe!* Mert az ember élete is ott fakad a természet ölen, oly titokzatosan, mint fakad a forrás a föld titokzatos méhéből, — az élet is vigan indul, mint a forrás első, kicsiny ere, — az ifjuság gondtalan fölszín, melynek habgyűrűit a szenvedély első csapása fölébreszti, — és azután következik egy éles forduló, ezer akadály; és boldog élet volt az, mely a szorosokból kiérve, oly csöndesen elsimul az örök kikötőben, mint simul a Cettina habja Alamissa táján az Adria kebléhez.

Alamissa egy gyönyörű kép. Megvan benne mind az, a mit a dalmát partok szépet nyujtanak. A tenger pompája, a szigetvilág, a merev sziklahomlok, tövén a regényesen fekvő emberi hajlékokkal, melyek olajfa berkekben bujkálnak. Ez mind olyan szép, oly őszhangzas, hogy elfelejteni nem lehet, noha a tovasiető hajó csak azt engedi meg, hogy futó képet tegyünk el az emlékezet tárházába.

Azután kikanyarodtunk a tengerbe, az igaziba.

A hosszúra elnyújtott Lezina-sziget nyugoti fokán fekvő ronda székvarost, ronda kikötőjével épen csak megérintve, Lisszának tartott a hajó: behasított éles orrával az Adria teljes színébe, oda, a hol a hullám szabadon kifuthat, ki a láthatárig s azon túl.

Lissza akkor mindössze sziget s legnyugatibb állomása volt a trieszti Lloyd-gőzhajóknak. Egy mogorva erőd lengett az egy közönséges városra; mind a kettő nézte magát az örök tükörben s beírte szépségével, melyet csak ő maga tartott annak, de a melyért senki sem volt irigye.

Azóta nagyot fordult az idő kereké és Lissza

neve reákerült a nagyon is földi dicsőség koszorujának babérlevelére. Egyetlen valami az a földi dicsőség babérkoszorujával együtt, — gőzölög az embervértől, hymnusza a halálhörgés, a fiavesztett anyák fájdalomkiáltása s kérelmetlen átká — ez a dicsőség; s ilyen termet Lissza-sziget réve körül is!

Itt vágta be acél sarkantyuját az osztrák fregatt az olasz „Re Galant uomo“ sorhajó oldalába — egy ingás, egy „Erviva Italia“: és ötszáz emberi élet megszűnt lenni!

Egy robbanás, és a „Palaestro“ korvette légbé röpült; kétszáz ember darabokra szaggatva a felhők felé röpült, a nehézkedési erő visszalökte a tengerbe, a habok elsimultak, a tenger rendes arculatot öltött és hallgatott. — — —

Hallgatag a tenger annak, a ki nem tekintett mélységébe; ki nem figyelt rá, nem is érti a hullámok szavát.

De a hullámok szavát meg lehet érteni, oly nyelven szólnak ök meg, mely a zenénél is inkább világnyelv!

Könyved fodraik idylleket zengenek, tájtéző tarajai az átok legendáját kiáltják a csillagok felé; — a könnyű esti szellő csak halk lehellet, a Bóra fékevesztett dühe végig ordít, végig üvölt a mindenségben, s az üvöltésből kihangzik az emberi bűnök végtelen sora.

A „Re Galantuomo“, a „Palaestro“ zuzott törzse felett megtörik, örvényt alkot a nyargaló hullám, a moraj más, — úgy van az, mintha a vizek kavargása fölszínre akarná keríteni a tenger mély titkát: azokat a koponyákat, melyeknek szemüregébe csodás alakú lények befészkelődtek, míg a fogsorokan keresztül a tengeri moszatok kinyulnak, — azokat a czápákat, a melyek szerterobbantott emberi tagokon lakmározta, — azokat a hajóférgeket, a melyek az emberi mivón furva rágódnak, — mind azt a kint és fájdalmat, vesztett reményt, hitet és tört szívet, mely a hajósarkantyú egyetlen döfésére, egy robbanásra következett.

Az egyes embernek ezrek halálából merített halhatatlansága — mily irítottató guny ez a természet, melynek legfőbb elve az élet szabad körfolyama!

A hatalom, mely az öldrőlésből dicsőséget csinál: ez az a nagy észficzam, mely legjobban bizonyítja az emberi nem tökéletlenségét.

Az épen csak ringó, könnyű habok halk moraja, mintha azt beszélné el, mint ápolta, gondozta az anya gyermekét; mint szeretete, őrizte, kötötte hozzá élte legszebb reményeit; mennyi gondtal, munkával, bíval vitte odáig, hogy bevált „kitűnő anyagnak“, — mig odadobhatták annak az öldről szörnyetegnek, melynek neve „harezi dicsőség“, — mig „feláldoz-

hatta“ magát azért, mit szíve, esze soha jónak, nemesnek nem vallott.

Sokat rejt a tenger, sokat mond annak, a ki szavát megérteni tanulta.

Akkor, a mikor hajónk Lissza révén továsiklott, senki sem mondhatta volna meg, hogy ez oly pont, mely azonegy halálos tusával egyfelé babért, másfelé szégyent osztogatni fog, mely életet irtva, örök időkre gyűlöletet plántál két emberfaj szívébe.

Az olasz part felől egy szürke oszlop közeledett felénk. Az oszlop egyik vége az égboltot támasztotta, a másik vége a tenger színébe furódott, s az oszlop testében villámok cikázáltak, szemlátomást mélyebbre, utóvégre épen a vizekbe csaptak. Jobbra-balra az oszloptól ragyogó napfény verődött vissza a vizek síkjáról: tengeri fürgeteg közeledett. A signor Kapitán hangja megcsendült, szót a parancs mindenfelé; a matrózok lánczon, kötélén macskamódra kusztak fel a vitorlákig, de még nem is vonhatták be, már reánk tört a fürgeteg első roham. A szél csapása alatt a tenger elborzadt, a második csapásra megrendült, a hajó inogni kezdett, s egyszerre, hol hullámháton, hol hullámvölgyben ringott. Egy hatalmas szélroham belékapaszkodott a még be nem vont vitorlába s oldalra fektette a hajót, a kerekéken nyugvó sulyozó ládák a lejtős oldalra gurultak, utánok mind az, a mi a fedélzeten volt: ember, láda — a szegény szabó családja bölesőstül, tyuktrezestül, gitárostól. Egy derék hullám átesapott a fedélzeten s az ég megnyitotta csatornáit. Életemben sem láttam oly hirtelen változást, mint akkor Lissza és Curzola szigetek között. Egy félóra alatt a vidám utazó társaság egy nyomorgó, nyögő tömeggé alakult át.

A sulyozó ládákat azután nagynehezen a szélroham felőli oldalra vonszoltuk fel, a hajó helyreállott; és azután megnyitult az ég csatornáit — állottam keményen, mert mást nem is tehettem volna.

Curzol-asziget partján azután kissé kihevertük a bőszt tündér álnok támadását s ismét sima tükröt hasítottunk, a mikor az egyik matróz azt sugta nekem „Vale d'Ombra“, tehát már Ragusa réve.

(Folyt. követc.)

Mihály nagyherceg,

az ázsiai orosz hadsereg főparancsnoka.

Az ázsiai csatátér sokkal érdekesebb hírekkel szolgál még most az olvasó közönségnek, mint az európai. Itt a Duna táján még most se végződött be az óriási orosz sereg stratégiai felvonulása, s ez ideig, néhány jelentéktelen portyázáson kívül, még csak a batteriák gorbabáskodnak egymással a Duna egyik partjáról a másikra. Komoly csata színezetével bíró összecsapásra azonban itt még nem került a dolog.

Egészen másképp áll azonban a dolog Ázsiában. Ott a Kaukasz déli lejtőjén három hadtestben levonuló orosz haderő már kellő folyamában van az akciónak. Ott már dolgoznak, ágyuval, szuronyal és puskával. S az e csatárról érkező tudósítások nem egy jelentékeny fegyverténynek hozták meg a híret. Alig mulik el nap összecsapás nélkül s némely pontokon már komoly mérkőzésre került a dolog, mint Batum mellett Hacubánnál, hol az oroszok kemény vereséget szenvedtek, Szuchum-Kalénál, melyből a törökök az orosz őrséget elűzvé, a várat elfoglalták s most az egyre terjedő kaukaszai fölkelés támpontjának használják, — és a török-örmény határ közelében, Ardahannál, melyet az oroszok tiszteres erővel megrohantán, bevettek, sok ágyut, élelmet és löszert ejtvének zsákmányul.

Tekintve, hogy az orosz haderő Ázsiában nem mulja fölül a törököt oly nagy arányban, mint Európában, s tekintve az ázsiai haderő hátában lángra gyúlt fölkelést, a sereget kör-

Ha határoz hasznosnak tartja, vagy annak helye egyszerű igazgatásnál...
Helyes után 30 kr.

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalunk számára hirdetőnyelvet elfogad Bécében: Hasznos-stein és Vogler Wallischnegg Nr. 10, Mosse R. Baumgarten Nr. 3 és Oppelk A. Wollzeile Nr. 22.

Gyönyörű szép HÖLGYRUHAKELMÉK
a legkedvezőbb megvásárlásért
HAMBURGER ADOLF-nál,
Budapest, koronaherezeg-utca 8. sz.
Minták kiválasztásánál ingyen és bérmentve bárholi küldetnek.

Május 20-án nyitattik meg a bel- és külföldön előnyösen ismert és kedvelt klimatikus gyógyhely- és víz-gyógyintézet

Tátra-Füred (Schmecks).

Egy órányira a poprádfelkai vasútállomástól (kassa-erdőbergyi vasút) ósi fenyves-erdő közepén, kellemes savanyú forrásvizel, szép alpesi virány és balzsamos illatú levegővel.
Az ott alkalmazott gyógy módok: hidegvízgyógykezelés a legújabb szigorú elvek szerint ásványos és törpefenyő fürdők, villanyozás, savógyógyászat, belélegzés tornászati stb. Különösen figyelemre méltó a **napsugár-fürdő vízpor-zuhanynyal,** mely sikerrel alkalmaztatik: lankadt különbér-működésnél, vérérségesség, csúszos bántalmaknál stb. Továbbá ajánlatik a gyógyhely: egy és gerincgyógy bántalmaknál, az ideg és véredényrendszer bajainál, húscsomorág kezdődő tüdőbaj, az emésztési szervek zavart működésénél, gyomor, máj, epe, lép, vese és hólyagbajoknál, a vérérgyűlet rendellenességénél mint sápkór, váltóház bujakór, a nemzetséggyengeségénél, női betegségekénél, általános gyengeségénél stb. kivált pedig mint atókura Karlsbad, Marienbad, Emis és Franzensbad után.
Lakások előre, valamint alkalmatosság Poprádra, megrendelhetők a fürdőfelügyelőség által.
Bővebb értesítést vagy felvilágosítást szívesen adnak, Dr. Haslinger János J. fürdőorvos úr (május 18-ig állói út 1. szám) és a **Fürdőfelügyelőség Tátra-Füreden.**

Mell-, nyak-, gyomor-bajoknál.
és általános testi gyöngeségknél, valamint legjobbnak bizonyult erősítőszert gyanánt lábbalázásoknál használható a legnagyobb gyógyerejű **Hoff János-féle maláta-gyógytápszer,** mely már oly sokszor kipróbáltatott, hogy a szenvedő közönség figyelmét saját jóvoltából ezen gyógyszerre felhívjuk.
Európa majdnem valamennyi uralkodója részéről történt kitüntetés, Európa leghíresebb orvosai kitüntetései részéről történt ajánlása és alkalmazása valamint napoként befolyó számtalan hályanyilatkozat a Hoff János-féle maláta-gyógytápszer használatát folytán történt szerencsés gyógyulásokról, a leges-hatalnabb bizonyítékai annak valódi értékéről.
Igen tisztelt uram! A háladatosság édes kötelessége indít arra, hogy az Uraságod maláta-kivonatának betegségekben tapasztalt majdnem csodaszzerű eredményéről tudósítsam.
Némely kisebb életrendi hibák folytán mintegy hat hét előtt egy már 3 év óta elmaradt borzasztó gyomor-baj állott be rögtönösen s kettőzött erővel. A görös valóban alig volt elviselhető, minden étel és ital azonnal rothadt szagú, kávé-üledékszerű hányadék alakjában kijött belőlem; semmiféle orvosság nem akart segíteni, s valóban retentő gyorsasággal bekövetkező elerőtlenedésem és lesóványkodásom a gyógyulás iránti legutolsó reményemtől is megfosztottak. Az általános ítélet betegségenről gyomor-rákot jelzett. Ekkor az Ön maláta-kivonatához folyamodtam, s már két nap múlva jelentékeny javulás mutatkozott, miután az évek óta minden erőltetett hashajtó-szerek dacára alig elérhetett székelés fájdalom nélkül bekövetkezett, s az ingerlékenység és alig elviselhető fájdalom is némileg csillapodott. Isten után csak is Önnek köszönhetem, hogy még életben s remélhetőleg megmentve vagyok. A nehézségek teljesen megszűntek, a hányás elmúlt, a fájasok jelentékeny enyhebb hagytak s én érzem, miként eröm napról napra gyarapodik stb. Szívesen felhatalmazom, hogy e sorokat hitetlen szenvedők meggyőzésére felhasználhassa.
Legnagyobb tisztelettel, hálaára kötelezettje,
Voelker, tartományi igazgató Neu-Junglowhan.
Csak valódi Hoff János-féle maláta-készítményeket kérjünk, melyek a törvényesen bejegyzett védjeggyel (a főtábláló arcképpel) ellátva, miután az utazatok nem bírnak gyöngyörrel, s készítményünk sem olyan, mint a Hoff János-féle készítményeké.

ÁRAK.
Malátakivonat-egészség-sűr palackja 60 kr. Láda és palackokkal: 6 palack 3 ft 88 kr. — 13 palack 7 ft 26 kr. 28 palack 14 ft 60 kr. 58 palack 29 ft 10 kr. — 1/2 kilo maláta-eszköládé I 2 ft 40 kr. II 1 ft 60 kr. III 1 ft. (Nagyobb mennyiségű árkedvezménytel.) Malátacukorkák zacskója 60 kr. (1/2 vagy 1/4 zacskóval is kapható). Gyermek-táp-malátaliszt 1 ft., koncentrált malátakivonat 1 palack 1 ft., 60 kr-ért is kapható. Egy kész maláta-fürdő 80 kr-ba kerül.
Magyarországi főüzlet:
Budapesten, kalap-utca 10. sz., bemenet a kapu alatt.
Raktár: Török József gyógyszerárában király-utca 7. szám alatt. 3430

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ-FORRÁS
Balló főúri orvos és Bernák J. tanokorvosi előadásai egybehangzó eredményvel szerint valamennyi budai, valamint bel- és külföldi keserűvízhez képest a legjobbat száradt alkatrészt tartalmazza, és pedig a gyógyhatás elérésére nézve eddig még el nem ért mennyiségben s oly kedvező összetételi arányban, hogy az okból enyhe íze miatt is mint legkellemesebb és leghatásosabb keserűvíz ajánló elismerésre talált. Forrás-nyomatványokból s orvosi bizonyítványokkal ingyen szolgálunk — Eszen viz kapható minden gyógytárban és fűszerkereskedésben s 3180-A a forrásigazgatóságnál Budapesten.

1864-ki ígérvényeket
a f. évi június 1-én történő húzásra,
I. nyeresemény 200.000
II. nyeresemény 20.000
III. nyeresemény 15.000
IV. nyeresemény 10.000
stb. elad 4 ft s 50 kr. bélyegdíjért 3467

Lueff M. illatszerészete,
Budapesten, Dorottya-utca 3. sz.

A FRANKLIN-TÁRSULAT magy. irod. intézet kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4) megjelent és kapható:

KIS NEMZETI MUZEUM.
Ára egy-egy kötetnek 50 kr.

- Magyar dalnok. A legszebb dalok, románcok, balladák, s egyéb szaválásra alkalmas költemények gyűjteménye.
- Kisfaludy Károly válogatott munkái. 2 kötetben. I. Versek és elbeszélések. II. Színművek.
- Regénygyűjtemény. Jósika Miklós legzebb beszélyeiből. A magyar nép és ifjúság számára.
- Robinson Crusoe élete és kalandjai. Angol után átdolgozva 124 képpel.
- Tündérmesék. A legkedveltebb gyűjteményekből összeállítva.
- Boldogháza. Buzdító és oktató történet. 23 képpel.
- Magyar népdalok.
- Magyar hősköltésnek.
- Abafi. Regény írta Jósika Miklós.
- Magyarország története a legregőbb időkől korunkig.
- Kisfaludy Sándor válogatott munkái.
- Történeti adomák és jellemrajzok.
- Jókai Mór válogatott beszélyei.
- A szabadság hősei és vértanúi.
- Kölcsei Ferenc válogatott munkái.
- Trefás versek.
- Csokonai Mihály válogatott versei.
- Mignet, Franklin élete.
- Mathews. Hogyan boldogulunk? Két kötet.
- Fáy András eredeti meséi és aphorizmái. Két kötet.
- Boros Mihály válogatott kisebb munkái.
- Vértessy Arnold. Újabb beszélyei.
- Simans Tivadar. Az ós-római időkől. Korrajzok ford. Bús Vitéz.
- Kane a sarkutazó. A második Grinnell-expedíció sarkutazása. Dr. Kane E. K. műve után. Bevezetéssel ellátva.
- Érintkezés az emberekkel. Irta B. Knigge Adolf. A tizenötödik javított kiadás után Nagy István.
- Erdély története. Az ősidőkől korunkig. Egybeállítva Kuliffay Ede.
- Híres utazók és híres utazások története. A legregőbb kortól kezdve. Irta Verne Gyula. Fordította Vértessy Arnold.

NOVA

70 kr. Amer. szivar-készítő gép. Használatkor elegendő a rajt levő karra egy egyszerű jobbra s balra húzni.
1.30—1.60. Páncs csomópont, strasz-az absztrakt becsapásos és
30 kr. Tököskeny-kéfé, elváltott minden kemény bört.
60 kr. 12 db hőkötő varázsgép, a meleg által valószínű, alkotásnak és ismét megújulásnak ft. 3. Angol zseb-lámpás könyvtárból.
30 kr. Selym-prismatveg gombdugasz azzal palackok számára.
85 kr. Áveg porcellán, áveg, ké, márvány, tajak tűz. csavizmentes ragasztáshoz.
1.60. Pipaszárítító gép.
25—60 kr. Ömlesztő-berendezés-ritó csatlakozó helyettesítő s
1.80. Egyszerű szálkötő gépek, melyből grúta vehető, anélkül hogy a szálvezető ki kellene nyitni.
13.50. Vas-dobány-vasó gép, nagyobb hajtókerékkel ft. 18.
30 kr. Izandag-berendezés-ritó csatlakozó helyettesítő ft. 1. Gehrig porosz kir. ud. győgyeszer-fogászat előmozdító nyakkötő.
1.80. Barocap hőmérővel, pontos időmérésre, mely vegyszer-kezelésnél alkalmas.
ft. 7, 9—11. Csinos virágasztalok három nagyságban, erős bronz virágfüstrel.
ft. 1. Gyógyház, 1.25 elefantcsont, 1.30 teknőcs gőpműves fogó-kombók, kemény kézelővel a könnyen be-és kigombolhatók.
ft. 1.25. Tízszáz munkája az ember hajléma.
60 kr. Trefás hőmérő-berendezés, mely tisztán tisztelt fel két ember egymás elleni különböző hőmérsékletét.
Levél által is megrendelhető következő cím alatt:
KERTESZ TÓDOR BUDAPEST, Dorottya-utca 2. sz.

Minden régi köhögés ellen, fehér mellszörp,
mellfájdalmak, sok évi rekedtség, torokbajok, s a tőző nyálkások ellen a több orvos által megpróbat

IGÉRVÉNYEK
1864. állam-sorsjegyekre
csak ft 3j és bélyeg.
Húzás már június 1-én!
Főnyeresemény: **ft 200.000!** Főnyeresemény.
Az 1864-ki sorsjegyek utóbbi húzásán a második főnyeresemény, 20,000 ft-tal egy ígérvénnyel nálunk nyeretett. 3461
A „MERCUR” kiadó-hivatalának váltó-üzlete,
Bécs, Wollzeile Nr. 13.

FIEDLER IGNÁZ.
A telekkönyvi törvény gyakorlati alkalmazása.
Harmadik kiadás. Füzve 2 ft 40 kr.

oly gyógyszer, mely még soha sem használtatott a legkellemesebb eredménnyel előidézése nélkül. Eszen szörp már az első használatnál feltűnően jótékonyan hat, sőt a gőrcsús és hők-huratlal elősegíti a nyálkás és megkezdő nyálka kioldását, anélkül enyhíti a gége ingerlékenységét és rövid idő a utt. elkövetik minden, ha más oly heves, sőt magát a legveszélyesebb szárazbetegségi köhögést, és a vérhányást is.
Ira 1 egész üvegnek 5.50, egy fél üvegnek 3.50, egy negyed üvegnek 90 kr. 3025
Mayer G. A. W., Breslauban.
Főraktár Budapesten: Török József gyógyszerész uránál, király-utca 7. sz.

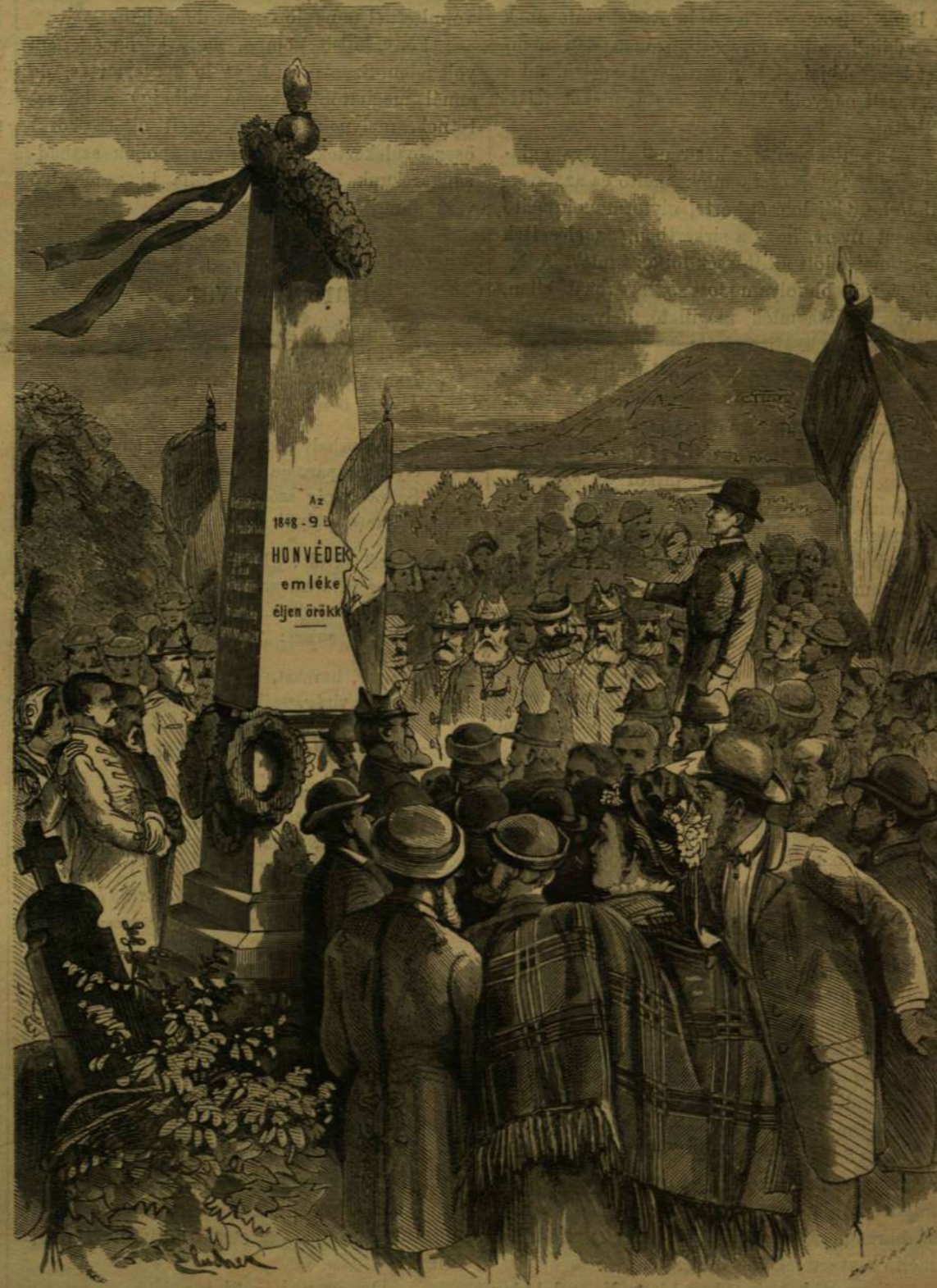

Előfizetési feltételek: **VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI ÚJDONSÁGOK** együtt: 6 egész évre — 12 ft 6 félre — 6 * Csupán a **VASÁRNAPI UJSÁG:** 6 egész évre — 8 ft 6 félre — 4 * Csupán a **POLITIKAI ÚJDONSÁGOK:** 6 egész évre — 6 ft 6 félre — 3 *

22. szám. — 1877. Budapest, június 3. XXIV. évfolyam.

A BUDAI HONVÉD-ENLÉK.

Május hó 21-ke emlékezetes nap történetünkben, szabadságharcunk történetében. E napon, — most mult 28 éve — hajtották végre „névtelen felisteneink” azt a tettet, mely mint katonai, mint fegyvertény a legdicsebbek egyike, melyeket szabadságharcunk fölmutat.
E napon vették be a honvédek Budát. Azok a hősök, a ki halált megvető elszántsággal rohantak neki a meredek falaknak s ott lették dicső halálukat: jellelenül pihentek azóta közös sírjokban, a budai krisztinavárosi temető egy végső zugában, s nyugvó helyökis titok volt sokáig mindenki előtt, kivéve ama keveseket, kik kegyelettel őrizte a megemlékezést a hős halottakra, el-eljöttek ide fölkeresni őket. Elhagyott, ismertető jel nélküli volt e hely, — míg a kik a hős ostromlókat halálra sebeztek, azoknak emléke ott áll ércbe öntve, büszkén, a bevett vár terén.
Tulipán, liliom nyílt ott a sirok közt a parti temetőben, mintha takargatnia kellene ott valamit . . .
Ez év mondott napján három-négyszáz emberből álló kis csapat vonult ki a félreeső temetőbe, elaggott, törődött emberek többnyire, az elpihent hősök életben maradt bajtársai, köztök a dicső napokra emlékeztető egyenruhában, fehér szakállu, pálczára támaszkodó emberek: szabadságharcunk rokkantjai, a menedékházból. Elöl a nemzeti zászló most, a zord esőben szomoruan csüggeszté le szárnyait, melyek oly lelkesítőleg lebegtek egykor a hősök feje fölött a csata elebe. Most, mintha tudná, hogy temetőbe megy . . .
Ez idén, huszonnyolcz év mulva, állítottak emléket a Buda vára ostrománál elesett honvédek hamvai fölé. Azt fölavatni jött most ide a kis gyülekezet.
Keskeny, hosszú a sirhalom, a hol az elesettek pihennek. Ennek közepén emelkedik a gula-alaku szürke márvány-síremlék, négy golyón nyugodva, tetején égő bombát ábrázoló jelvénytel. Egyszerű sírkő csak, monumentális igények nélkül, de egyszerűségben is nemes és kifejező. Talapzata négyoldalán domborműben faragott babér és cserkaszoruk. Az egész négy méter magas.
1877. május 21-én.

A BUDAI HONVÉD-ENLÉK LELEPLEZÉSI ÜNNEPÉLYE, 1877. május 21-én.